

MAGAZÍN

č. 15 | srpen/září 2021

 NEMOCNICE
ŠUMPERK

**PO KLÍŠTĚTI ANI VIDU,
ANI SLECHU**

str. 19

**V UCHU JSEM
VIDĚL PAVOUČKA
I S PAVUČINOU**

str. 16

**TVÁŘE
NAŠICH LÉKÁREN,
ZNÁTE JE?**

str. 22

**JE DŮLEŽITÉ BÝT
S RODINOU V ŽIVOTĚ,
LÁSCE I UMÍRÁNÍ**

str. 10

Ceny města Šumperka 2020

Nejen pracovní nasazení, ale i ohromnou obětavost našich zaměstnanců během pandemie ocenili zastupitelé města Šumperka krásnou cenou.

Cenu obdrželi nejen naši zaměstnanci, ale i nový pavilon P. Ten je symbolem nejmodernějšího vybavení a špičkové přístro-

jové techniky. Naleznete v něm komplexní centrum následné intenzivní a ošetrovatelské péče nyní s šedesáti osmi lůžky a v posledním roce i rozsáhlé očkovací centrum pro celý region.

Jsme patřičně hrdí a nesmírně si udělených ocenění vážíme. Děkujeme.

zleva MUDr. Josef Číkl, Mgr. Monika Žaitlíková, Bc. Mgr. Zdeněk Brož, MVDr. Pavel Brauner, Ph.D.

OBSAH

Ceny města Šumperka 2020 str. 2

MAPO medical – výhradní dodavatel dezinfekčních přípravků CHEMI-PHARM..... str. 4–5

Tábor pro děti se stal tradicí..... str. 6

Pomáháme kultuře v srdci Jeseníků..... str. 7

Nová proktologická ambulance str. 7

Veteráni tužili svaly str. 8

U nás dostanou i děti „tečku“ str. 8

Jsme jedna velká rodina..... str. 9

Je důležité být s rodinou v životě, lásce i umírání str. 10–13

„Práce je můj trénink,“ říká Dušan Ščambura str. 14–15

V uchu jsem viděl pavoučka i s pavučinou str. 16–18

Nový rentgen v Mohelnici..... str. 18

Po klíštěti ani vidu, ani slechu..... str. 19

Ve stravovacím provozu uvaří denně přes tisíc jídel str. 20–21

Tváře našich lékáren, znáte je?..... str. 22–25

Neurologa poznáte podle neurologického kladívka str. 26–29

Obchodní ředitelka VZP, a.s. Dominika Šmídová..... str. 29–30

Lidé se dnes mnohem víc soustředí na prevenci str. 31

Vydává Nemocnice Šumperk a.s.
Nerudova 640/41, 787 01 Šumperk
IČO: 47682795
Vychází 6× ročně. Toto číslo bylo vydáno 31. srpna 2021.
Evidenční číslo: MK ČR E 23591
E-mail: magazin@nemocnicesumperk.cz
Web: www.nemocnicesumperk.cz
Foto: archiv Nemocnice Šumperk, fotky před i během COVID-19

MAPO medical

– výhradní dodavatel dezinfekčních přípravků CHEMI-PHARM

„Nemocniční infekce jsou čtvrtou nejčastější příčinou úmrtí po malárii, tuberkulóze a AIDS, přičemž ročně zabijí přibližně sedm milionů lidí. Jako prevence infekcí musejí být stanovena přísná pravidla pro eliminaci bakterií a mikrobů ve zdravotnických zařízeních. S pomocí těchto pravidel a účinného systému kontroly infekce můžeme a budeme každý rok chránit desítky tisíc životů,“ říká Ruth Oltjer.

Společnost Chemi-Pharm byla založena v roce 1997. Zakladatelka společnosti Ruth Oltjer, M.D. při práci v nemocnici dostala astma kvůli dráždivým přísadám v dezinfekčních prostředcích. Za účelem řešení svého problému založila společnost, která dovážela kvalitní dezinfekční prostředky z Anglie. Poptávka po produktech bez alergenů prudce rostla. V roce 2000 byl založen výrobní závod v Tallinu, jenž má nastaveny ty nejvyšší standardy kvality produktů. Těmi jsou maximální bezpečnost pro pokožku a dýchací systém, uživatelská přívětivost a šetrnost k životnímu prostředí. Výsledkem vysokých standardů a intenzivního výzkumu a vývoje je produktová řada, která se může pochlubit vynikajícím poměrem kvality a ceny a jež splňuje vysoké nároky zdravotnického personálu a pacientů.

Když jsme v roce 2020 dostali do rukou produkty Chemi-Pharm s výbornými referencemi ze zahraničních trhů, chopili jsme se v MAPO medical příležitosti je vyzkoušet. Naším cílem bylo otestovat produkty ve spolupracujících zdravotnických zařízeních společnosti MAPO Group a zjistit, zda jsou opravdu tak skvělé, jak se traduje. Pro otestování jsme vybrali Internu Zábřeh a výsledek byl velmi pozitivní, jak z pohledu uživatelského komfortu, tak ze strany mikro-

Prodejní doba:

po-pá 7:30–15:30 hodin

tel.: 702 196 062/583 335 202

e-mail: vydejna@mapomedical.cz

biologických stěrů. Od června 2021 se MAPO medical stává výhradním distributorem produktů Chemi-Pharm pro Českou republiku a jsme hrdí na to, že můžeme na český trh dodat vysoce kvalitní produkty za velmi příznivé ceny. V portfoliu máme kompletní sortiment produktů na dezinfekci rukou, pokožky, na dezinfekci ploch a povrchů a v neposlední řadě produkty na dezinfekci nástrojů.

Věděli jste, že až 60 % všech infekcí se šíří právě rukama? Správná dezinfekce rukou patří k nejdůležitějším způsobům prevence přenosu infekcí. Z našeho portfolia je to právě Chemisept gel, alkoholový dezinfekční přípravek na dezinfekci rukou, který zakoupíte ve Výdejně a prodejně zdravotnického materiálu MAPO medical přímo v areálu Nemocnice Šumperk.

výhradní distributor

MAPO medical

My vás správnému postupu dezinfekce rukou naučíme! Máme na to totiž jednoduchý návod.

1 Třete dlaň o dlaň s dostatečným množstvím dezinfekce.

2 Pravá dlaň přes levý hřbet a mezi prsty. Ruce vystřídat.

3 Dlaně třete proti sobě s propletenými prsty.

4 Konečky prstů sevřete do opačné dlaně.

5 Otáčením mněte pravý palec v sevření levé dlaně a naopak.

6 Otáčením mněte sevřené konečky prstů pravé ruky v dlaní levé ruky a naopak. Dezinfekci je třeba dostat až pod nehty prstů.

Každý pohyb opakujte 5krát. Dezinfekci provádějte po dobu alespoň 30 sekund. Po celou dobu aplikace musíte mít na rukou dostatečné množství dezinfekce.

Tábor pro děti se stal tradicí

Letní prázdniny jsou v Nemocnici Šumperk ve znamení příměstského tábora. Děti byly na výletě na Bludovečku, v Balanc parku, na lesním lanovém hřišti na Tulince a ve Velkých Losinách hrály minigolf. Když se „nevýletovalo“, vyráběly se

šamanské hudební nástroje, batikovala se trička, malovaly putovní kameny nebo se pořádaly nejrůznější soutěže. No, nemají se ty děti u nás báječně?

Pomáháme kultuře v srdci Jeseníků

Nemocnice Šumperk se stala partnerem festivalu „Kláster-ní hudební slavnosti“. První ročník festivalu se konal v roce 2007. Myšlenkou bylo oživit festivalem letní měsíce, kdy se v Šumperku a širokém okolí nekonala žádná akce z oblasti klasické hudby. Další pohnutkou k založení festivalu bylo vy-

užití zrenovovaného klášterního kostela v Šumperku. Festival začínal se třemi koncerty na jednom místě, dnes si jich můžete poslechnout celkem patnáct v Šumperku, ve Šternberku, ve Velkých Losinách a na dalších deseti zajímavých místech.

Nová proktologická ambulance

Proktologická ambulance není jenom léčba hemoroidů, jak se mnozí mylně domnívají. Náš zkušený lékař Petr Fischer zde léčí i množství dalších onemocnění, o nichž neradi hovoříme, ale právě ta mohou být velmi závažná. Zpozornět byste měli již při známkách bolesti, svědění či krvácení v oblasti konečníku a co nejdříve navštívit odbornou ambulanci. Důležité je přijít včas!

Objednávat se můžete na tel.: 722 973 776
Najdete nás v 2. patře budovy MAPO care,
Fialova 3341/12a, 787 01 Šumperk

Ordinační hodiny: po-út 7:00-15:00

Veteráni tužili svaly

Naše nemocnice byla partnerem „Mistrovství České republiky v atletice“ v kategorii veteránů. Více než sto osmdesát atletů v různých věkových kategoriích nad 35 let přijelo z celé České republiky na šumperský Tyršův stadion bojovat o tituly v atletických disciplínách. Závodů se zúčastnily také dlouholeté

ikony místní atletiky Květoslav Vykydal a Jarmila Klimešová, která se stala absolutní vítězkou v hodu oštěpem.

Jsmo rádi, že jsme mohli být u toho s vámi, a vítězům blahopřejeme!

„Jsme jedna velká rodina,“

říká Miroslav Partisch, člen výkonného výboru Fotbalového klubu Šumperk

Fotbalový klub – to nejsou jen hráči, trenéři a funkcionáři, ale taky všichni dobrovolníci, rodiče a fanoušci.

■ Kolik členů Fotbalový klub vlastně má?

FK Šumperk je jednou z největších sportovních organizací v Olomouckém kraji. Sdružuje více než tři sta členů, přičemž těm nejmenším je teprve pět let. Péči o takto početnou základnu zajišťuje pět profesionálních a dalších deset kvalifikovaných trenérů a vedoucích. Je to velká zodpovědnost, a proto chceme jít cestou komplexního tréninkového přístupu, jenž zvyšuje rozsah obecné pohybové připravenosti dětí a působí i na jejich psychický a sociální rozvoj.

■ Jaká je vaše filozofie?

Filozofií našeho klubu je vychovávat z dětí především zdravé a společensky prospěšné lidi. Aby měly zdravé morální hodnoty, sportovního ducha a kladný vztah k našemu městu a okolí. Fotbal hraje v našem životě důležitou roli, ale samozřejmě jsou i podstatnější věci na světě. Snažíme se klást důraz na vztah k regionu a poukazovat na různé problémy zdejšího kraje. Mladí hráči se tak často sami z vlastní iniciativy zapojují do charitativních projektů, do dobrovolné pomoci

při ochraně městských lesů a do úklidu nepořádku veřejného prostoru města.

■ S jakými organizacemi spolupracujete?

Abychom dětem zajistili co nejlepší podmínky, spolupracujeme se ZŠ Šumperk, Sluneční 38, která poskytuje nejvyšší sportovní zázemí v našem regionu. Také jsme navázali dlouhodobou spolupráci s Nemocnicí Šumperk. Díky ní můžeme práci s mládeží posunout o další úroveň výš nejen prostřednictvím zdravotnické podpory.

■ Na co se nyní mohou vaši fanoušci těšit?

V nové sezoně 2021/2022, jež začala v srpnu, se může veřejnost těšit na výkony čtyř týmů přípravek, čtyř týmů žáků, dvou týmů dorostu a dvou týmů mužů. A Tým potom hraje Moravskoslezskou divizi a B Tým III. třídy. Za velkých úspěchů považujeme start našich dorostenců po loňském postupu v Moravskoslezské dorostenecké lize. Starší žáci budou usilovat o postup do ligy z Moravskoslezské divize a mladší žáci U13 a U12 hrají Ligu žáků sportovních středisek mládeže. Celkem tedy startujeme ve třinácti soutěžích.

Tak neseďte doma a přijďte fandit!

U nás dostanou i děti „tečku“

Již od 8. července očkujeme nezletilé ve věku od 12 do 15 let. Nezbytná je přítomnost jednoho zákonného zástupce a jeho informovaný souhlas, udělený bezprostředně před provedením očkování. Neobejdete se také bez vyplněného dotazníku, který lze stáhnout na www.nemocnicešumperk.cz. Je vhodné jej vytisknout a přinést s sebou k očkování. Po očkování si můžete na stránkách ocko.uzis.cz stáhnout certifikát, u něhož zvolíte variantu pro cizince nebo děti bez občanského průkazu.

Jana Bielíková

Je důležité být s rodinou v životě, lásce i umírání

Jana Bielíková je vystudovanou učitelkou a v šuplíku má magisterský diplom s kombinací matematika a biologie. Dvacet let učila dobře a ráda na základní škole „Hluchák“ v Šumperku. Předtím pracovala rok pro komerční rádio. Asi si v té době nedovedla úplně představit, kam její další životní kroky povedou. Vedly ji správným směrem. Faktem totiž je, že během pěti let působení v šumperské Charitě z ní vybudovala respektovanou a žádanou organizaci.

■ Jak se stane z učitelky matematiky ředitelka Charity Šumperk? Co vás vedlo k takovému rozhodnutí?

Práci s dětmi na „Hlucháku“ jsem měla ráda a žádné velké změny jsem neplánovala. Pracovala jsem také ve farní radě katolického kostela v Šumperku. V únoru 2016 jsem společně s dalšími farníky absolvovala poutí do Vatikánu. A tam to přišlo. Šumperský děkan Slawomir Sulowski s Helenkou Večeřovou mě pozvali na pizzu do muzejní vatikánské pizzerie. Myslela jsem si, že je to odměna za zpracované zápisy do farní kroniky, kterou jsem dopsala. Brzy však přišla otázka, již jsem absolutně nečekala. „Chtěla bys pracovat jako ředitelka Charity Šumperk?“ zeptali se. Jediné, na co jsem se v tu chvíli zmohla, byla

napůl zoufalá protiotázka a napůl výkřik „já, holka z dědiny?“. Ale zároveň bylo těžké takovou důvěru odmítnout, tak jsem nakonec kývla. V tu chvíli jsem ale netušila, co mě čeká. Následovalo tříkolové klasické výběrové řízení na manažerskou pozici, které řídilo nezávislé hodnotící centrum. Přihlásilo se více uchazečů, prošli jsme psychologickými testy, pohovory, řešili jsme konkrétní úkoly, psali vize atd. Pak už mi jenom zavolal ředitel Arcidiecézní charity Olomouc Václav Keprt, že jsem uspěla s nejvyšším počtem bodů a že mohu nastoupit, což se i díky pochopení vedení „Hlucháku“ skutečně podařilo. Všechno proběhlo velice rychle a já se ocitla 1. července 2016 na Charitě.

■ Je možné ve vaší současné pozici využít pedagogický základ?

Odolnost vůči stresu se mi hodila a pořád hodí (smích). Práce s dětmi na 2. stupni základní školy mě naučila reagovat na nečekané situace. A také jsem mohla do přihlášky ke konkurzu pravdivě uvést, že jsem řídila kolektiv. Jinak jsem snad ani podmínky výběrového řízení nesplňovala (smích). Každý kantor musí být tak trochu manažer, ale Charita je úplně jiný svět. Není tu pravidelný rytmus jako ve škole. Záběr oborů je na manažerské pozici a k tomu v neziskové organizaci obrovský. Sociální péče, zdravotnictví, psaní projektů, žádostí, technické věci, vozový park, stavebnictví, ekonomika, obíhání úřadů, personalistika, a tak bych mohla pokračovat. Každý den je

úplně jiný, není vždy možné přesně naplánovat čas ani obsah práce. Kdybych dopředu věděla, co všechno se budu muset za pochodu učit a naučit, asi bych se rozmyslela víc (opět smích).

■ Pojem Charita je asi veřejnosti vcelku známý, ale možná si neumíme představit konkrétní rozsah práce a poskytovaných služeb. Můžete nás s tím seznámit?

Především je důležité říci, že jsme v šumperském regionu zcela zaměřeni na terénní péči. Pokrýváme území od Starého Města po Libinu a od Loučné po Sudkov. Nemáme žádné pobytové zařízení pro klienty a ani o něm v budoucnu neuvažujeme.

pokračování na následující straně >

budova Charity

nová budova paliativní péče

pokračování ze strany 11 >

Naším úkolem je jezdit za lidmi a pomáhat tam, kde jsou doma. Naše služby můžeme rozdělit do dvou velkých okruhů. V tom prvním jsou zahrnuty terénní sociální služby – pečovatelská služba a osobní asistence. Jejich náplní jsou všeobecně časově různě náročné úkony, jež našim uživatelům služeb umožňují zůstat co nejdéle v domácím prostředí. Jedná se např. o pomoc se stravou, hygienou či krátká osobní asistence při různých denních činnostech v trvání řádově desítek minut. Dále pak delší návštěvy, které zahrnují i procházky, doprovod za účelem vyřízení nutných záležitostí. Ty mohou trvat i několik hodin denně. Plány péče samozřejmě děláme i s rodinnými příslušníky. Tato péče je placená, ale je zpětně proplácena formou různých sociálních dávek. Druhým velkým okruhem pak jsou terénní zdravotnické služby. Zahrnují řadu zdravotnických úkonů, jako jsou převazy, injekce, aplikace inzulínu, odběry krve, rehabilitace atd. Tyto činnosti jsou indikovány obvodním lékařem nebo ošetřujícím lékařem při propuštění z nemocnice a jsou hrazeny přímo ze zdravotního pojištění.

Společensky velmi silným a hodně diskutovaným tématem je mobilní hospicová péče. Co si pod tímto, pro někoho složitým názvem máme představit?

Starost a péče o umírající je také posláním Charity a já jsem moc ráda, že naše Charita tuto péči zajišťuje. Naším cílem je, aby člověk mohl poslední chvíle života strávit v domácím prostředí, aby opouštěl tento svět důstojně, netrpěl bolestí, byl obklopen svými milými a blízkými lidmi. Péče se zaměřuje nejen na umírajícího pacienta, ale na celou rodinu. Skvělou práci odvádějí nejenom zdravotní sestry a lékaři, ale spolupracujeme rovněž s odborníky z oboru psychologie, s kněžními a s pastoračními asistenty. S pozůstalými jsme v kontaktu ještě několik týdnů či měsíců po odchodu jejich blízkého. Staráme se nejen o tělesnou schránku, ale i o duši člověka.

V těchto týdnech dokončujete přístavbu, v níž bude zázemí právě pro část týmu, který je zaměřen na paliativní péči. Investice určitě nebyla levnou záležitostí, jak bude provoz v nové budově vypadat?

Hlavně bych chtěla říci, že v žádném případě nebudujeme lůžková zařízení. Potřebujeme kvalitní a důstojné zázemí pro náročnou práci celého týmu, jenž se značně rozrostl. Také prostory pro naše zaměstnance, zázemí pro lékaře, ale i místnosti, ve kterých bychom mohli komunikovat s rodinami pacientů, o něž se staráme. Budovu bylo možné postavit jediné díky finanční podpoře pana Pavla Holubáře, který se zabýval tématem domácí hospicové péče a hledal partnera pro realizaci projektu. Jakákoli slova díky vůči jeho osobě nebudou nikdy úplně dostatečná. Možná je to těžko uvěřitelné, ale dostat se až do fáze uskutečnění záměru nebylo úplně jednoduché.

Jak je tato paliativní péče hrazena a odborně zajištěna?

Jak jsem již zmínila, k umírajícím dojíždíme tradičně již z posláním naší práce. Péče je poskytována 24 hodin, 7 dní v týdnu, takže pokud je to třeba, naše sestřičky vyrážejí za pacienty i v noci. Od roku 2018 zavedly pojišťovny novou odbornost 926 s názvem mobilní specializovaná hospicová péče. Tato odbornost vyžaduje přítomnost a spolupráci lékaře – paliatra (specialista na péči o umírající pacienty) a vysoce kvalifikovaný tým. Jde o péči, která umožňuje umírajícímu zůstat doma až do konce jeho životní cesty i ve velmi těžkých případech. Nutnou podmínkou domácí hospicové péče je přítomnost pečující osoby v domácnosti, jež s tímto multidisciplinárním týmem spolupracuje. Bez pomoci rodiny to opravdu nejde. Tuto péči hradí pojišťovny jen částečně a náklady s ní spojené pokryjí organizaci zhruba z 30 až 40 %. Zbytek finančních prostředků si musí organizace zajistit sama. Je to pro nás velmi náročné, ale poskytování tohoto typu péče v domácnostech – i při těchto těžkostech – vidím jako důležitou a pro mě zásadní věc, nepostradatelnou službu.

Kolik zaměstnanců v současné době pro Charitu pracuje?

V současné době máme v zaměstnaneckém poměru více než padesát lidí. Když přičtu ještě spolupracovníky na dohody, tak máme 77 zaměstnanců. Za posledních pět let počet zaměstnanců hodně narostl. Je ale důležité říci, že práce pro Charitu nemusí „sednout“ každému. Poznává se to již za pár týdnů či měsíců. Lidé buď brzy odejdou, nebo pak už zůstanou

napořád. Naše práce totiž není na prvním místě o výtěžku. Je v ní především srdce a zájem o člověka. Také nelze hledět jenom na kvalifikaci. Vyžaduje lidskost, určitou životní zkušenost a celého člověka. Jsem dnes ráda za všechny své zaměstnance, vybudovali jsme postupně stabilní tým a jsem na něj opravdu hrdá. Mí zaměstnanci jsou úžasní.

Jaká je spolupráce Charity s dalšími institucemi a spolky?

Vůbec si nemůžeme stěžovat. Máme výbornou spolupráci s městem, obcemi i úřady. Vždy jsou ochotni poradit a pomoci. S ostatními sociálními organizacemi máme rozděleny kompetence tak, že se nepřekrývají, ale doplňují. Každá je zaměřena na jinou skupinu lidí a ty ostatní více na pobytové služby.

Jaké jsou vazby mezi Charitou Šumperk a Nemocnicí Šumperk, případně jejími dalšími organizacemi?

Ze spolupráce s Nemocnicí Šumperk mám opravdovou radost. Současné vedení vychází Charitě vstříc, a pokud potřebujeme podporu a radu, tak se k nám dostane okamžitě. Informace

o Charitě běží na televizních obrazovkách v celém areálu, průběžně spolupracujeme na přebírání pacientů do péče po ukončení hospitalizace. Pořádali jsme výstavu fotografií o práci Charity v areálu nemocnice a také konferenci o paliativní péči. Podporu máme rovněž od organizací s nemocnicí spojených. Po jednání s MVDr. Pavlem Braunerem odebíráme materiál a zdravotní pomůcky od MAPO medical, odkazujeme na jejich půjčovnu zdravotnických potřeb a na sociálním úseku intenzivně spolupracujeme s paní Danou Štefečkovou. Cítím provázanost spolupráce a mám dobrý pocit, že máme silného partnera k pomoci vždy, když ji potřebujeme.

Pracovat pro Charitu znamená tak trochu se obětovat. Kdybyste mohla vrátit čas, rozhodla byste se znovu stejně?

Učit děti je moc fajn a dělala jsem to velmi ráda. Ale práce v Charitě je pestrá, každý den jiná. Když vyjedu do terénu společně s kolegyněmi a vidím to úžasné dílo, které dělají, tak mě to naplňuje a nabíjí pozitivní energií. Moje rozhodnutí by bylo přes všechny těžkosti stejné, šla bych do toho znovu.

„Práce je můj trénink,“ říká Dušan Ščambura

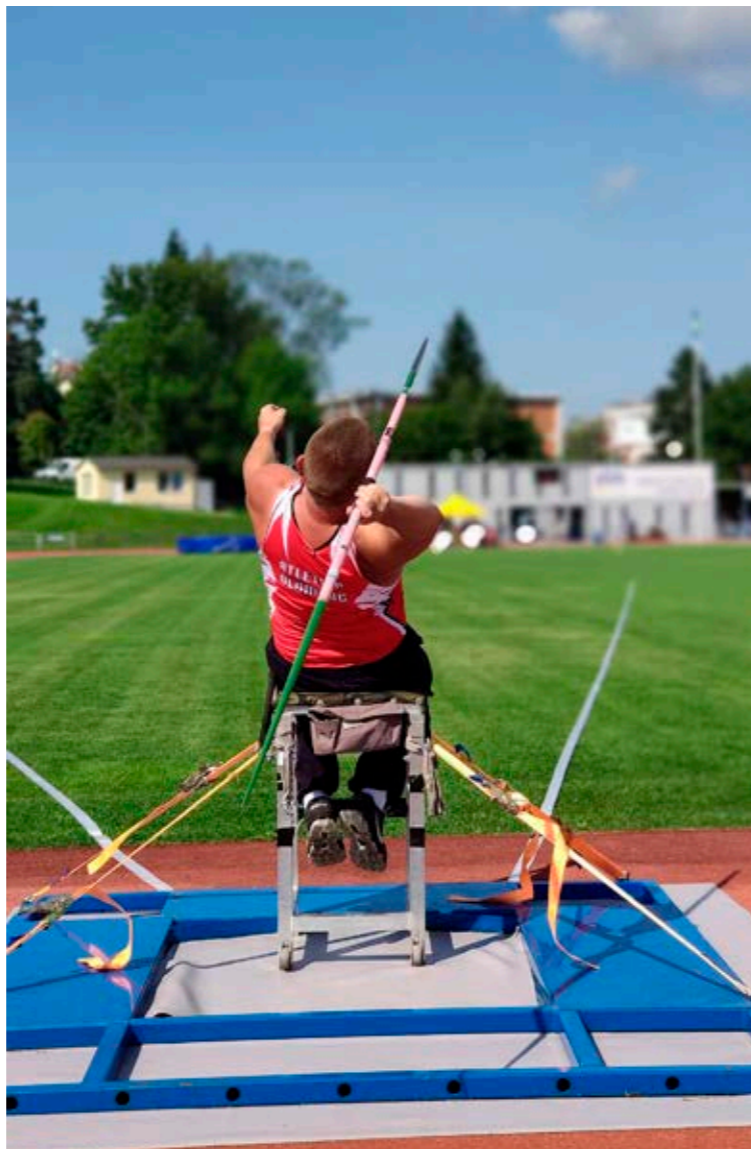
„Jdu nám uvařit kafe, mám fakt dobrý,“ říká Dušan Ščambura hned poté, co nás přivítá v jeho masérské ordinaci a usadí nás do pohodlných křesel. Jeho „jdu“ znamená, že se hbitě otočí na svém invalidním vozíku a za chvíli „přijde“ se třemi šálky skvělé kávy. Pracuje jako masér, vzdělává se, sportuje. Svými zkušenostmi a návrhy přispíval k jednání sociální komise, nyní je zastupitelem a radním v Šumperku. Je také otcem tří dětí a dědečkem pěti vnoučat. Dušan je upoután na vozík již mnoho let, ale hýří sportovními i životními aktivitami. Právě se vrátil z 15. ročníku Mezinárodního mistrovství České republiky v atletice hendikepovaných, Czech Open 2021. Nemocnice Šumperk sportovní aktivity Dušana Ščambury dlouhodobě finančně podporuje, proto jsme ho požádali o krátký rozhovor.

■ Jak se vám na letošním mistrovství republiky dařilo?

Startoval jsem ve třech závodech. S výkony jsem byl spokojen, vzhledem k tomu, že jsem si nedávno vážně poranil biceps na pravé ruce. Také bylo těžké kvalitně trénovat, covidová doba přinesla mnohá omezení i hendikepovaným sportovcům. Při vrhu čtyřkilovou koulí jsem dosáhl výkonu 7,86 m, šest set gramů těžký oštěp jsem hodil do vzdálenosti 22,68 m a kilový disk jsem poslal na 22,46 m. Nejlepší výkon je asi ten v oštěpu, tajně jsem pomýšlel na paralympiádu, ale tato disciplína nebyla letos pro mou kategorii vypsána.

■ Jste členem klubu AK Olomouc a jezdíte na tréninky do krajského města. V Šumperku nejsou pro váš sport dobré podmínky?

V Šumperku je mnoho vynikajících atletických trenérů, ale je třeba říct, že hlavně trénink techniky vrhů a hodů sportovců s hendikepem je absolutně odlišný od tréninku zdravých atletů. Olomouc má trenérské zázemí a také významnou podporu Univerzity pro hendikepované sportovce. Posilování a běžnou fyzickou kondici tedy nabírám v Šumperku, do Olomouce jezdím jednou až dvakrát týdně pilovat techniku.

■ Jste sportovec tělem i duší. Jakým dalším disciplínám se ještě věnujete?

Vrhu koulí a hodu oštěpem se věnuji již mnoho let. S diskem jsem začal teprve nedávno. Rád také plavu, kilometr zvládnou za 22 minut. Věnoval jsem se také triatlону a jezdím na handbiku. Baví mě rybaření, ale to je více koníček než sport. V posledním „covidovém“ roce jsem bohužel moc trénovat nemohl. Mým jediným a hlavní tréninkem byla práce. Věnuji se masáží, při nichž všechnu dřinu odpracují moje ruce. Pro udržení fyzicky chodím ještě do fitness centra, kde cvičím s činkami, medicinbalem a dalším nářadím.

■ Co vás přivedlo k masérství?

V roce 1997 jsem nastoupil na bazén v Šumperku jako pokladník, později plavčík a následně i masér. K masérství jsem se dostal v roce 2000, kdy jsem právě na bazénu potkal děvče, které trpělo ochrnutím a křečemi po prodělané obrně. Chtěl jsem jí více pomoci, ale mé znalosti v oblasti fyzioterapie, lidského těla a masérství byly v té době nedostatečné. Proto jsem se rozhodl absolvovat kurz masáží a potom další specializované roční studium. Díky nově nabytým zkušenostem

jsem tomu děvčeti mohl pomoci „rozhybat“ nemocné tělo. Dokonce jsem ji naučil plavat. Přiznávám, že mě to tehdy rozplakalo. Pomohl jsem tenkrát a snažím se pomáhat dál. To je moje motivace.

■ Když jsme spolu před časem mluvili, měl jste v plánu objet Island, povedlo se?

Bohužel, vzhledem ke covidu a také úrazu, který jsem utrpěl, se mi to nepovedlo. Bural jsem s dcerou na čtyřkolce. Z cesty nás vytlačilo auto. Divil jsem se, kolik aut projelo kolem naší nehody, a nikdo nezastavil. Pomoc jsme si nakonec zavolali sami. Dcera vyvázla s oděrkami, ale já jsem na ortopedii v šumperské nemocnici „nakoupil“ nový umělý loket, ten můj vlastní byl totiž zcela roztržštěný. Dnes už jsem ale díky skvělé práci lékařů úplně v pořádku. Věřím, že není všem dnům konec a že se mi ten islandský sen jednou splní.

■ Sport je všeobecně finančně náročný, natož pak pro hendikepovaného. Jak to zvládáte?

To máte pravdu, není to vůbec jednoduché. Bez finanční podpory bych se rozhodně neobešel. Nemocnice Šumperk mě podporuje již několik let, za což jsem velice vděčný. Podporuje mě také město ze svých dotačních programů. Pomáhají i jiní menší sponzoři, jejichž podpory si rovněž nesmírně vážím. Velké společnosti ale takové dobré skutky příliš často nedělají, přitom by si to právě ony mohly spíše dovolit. Když mi peníze od sponzorů nestačí, musím o to víc masírovat. Nezapomenutelným okamžikem pro mě byl finanční dar Nadace THE KELLNER FAMILY FOUNDATION v hodnotě čtyřiceti osmi tisíc korun za letenku na sportovní utkání do zahraničí. Byl jsem opravdu překvapen, když mi zavolali a pomoc nabídli.

■ Jaké máte zkušenosti s dobou „covid“?

Covid jako takový jsem neprodělal, ale prodělal jsem s ním málem i kalhoty. Neměl jsem nárok na kompenzaci služeb

díky tomu, že jsem členem zastupitelstva a jedním z radních v Šumperku. Teď si možná říkáte, že co bych ještě díky těmto funkcím nechtěl? Ale odměna za ně je v řádu malých tisíců korun, takže rozhodně nepokryla mé ztráty. Zastupitelem města jsem druhým obdobím a radním jsem dva roky. V „politice“ působím již šestnáct let. Kdysi mě k ní přivedl Ivo Vykydal. Baví mě to, ale někdy je mi z toho, díky zbytečným hádkám a urážkám, také smutno.

■ S jakými překážkami se nejčastěji setkáváte v běžném životě?

Je vidět, že se podmínky pro hendikepované trvale zlepšují. Bohužel některé věci nejdou tak rychle, jak bychom si představovali. Třeba místní pošta není bezbariérová, funguje pouze na zvonek. Bezbariérová není ani řada jiných institucí. Také vnímání lidí v našem okolí není vždy pozitivní. Dostal jsem se i do situace, kdy jsem jel po chodníku a mladí kluci ze zadu pokřikovali, že jim v cestě zavazí nějaký kripl. Pustil jsem je před sebe a rázně jim vysvětlil, že na vozíku nejsem díky vlastnímu zavinění. Zůstali na mě hledět, bylo jim očividně trapně, říkali, že to tak nemysleli a odpochovali pryč. To je ale spíše výjimka, přístup většiny lidí k nám je naprosto vstřícný. Někdy v dobré vůli až moc. Hendikepovaní nemají rádi hulváctví, ale ani příliš soucitné chování. Dokážeme si ze sebe dělat i legraci. Mám jednoho kamaráda, který je zcela slepý a o své slepotě často žertuje. Jednou, když se svým psem vylezl na kopec, jsem se ho zeptal: „To jsou výhledy, co?“ A on mi odpověděl, že jsou, ale že to má trochu v mlze. Když mi někdo chce horlivě pomoci s nakládáním vozíku do auta nebo v jiné situaci, jsem z toho spíš nešťastný než nadšený. Protože já sám jsem schopen od odemknutí auta vyrazit do třiceti vteřin na cestu. Tak dokonale to mám za ty roky natrénováno. Pokud chce hendikepovaným někdo pomoci, je důležité se nejdříve zeptat, než se do něčeho hned pouštět. Jinak nás to může spíše vyvést z míry.

Dušan Ščambura uprostřed

„V uchu jsem viděl pavoučka i s pavučinou,“ líčí barvitě primář Jiří Kincl

ORL neboli otorhinolaryngologie. To není umělý jazykolam, ale obtížně vyslovitelný název chirurgické odbornosti, pro niž používáme raději český výraz ušní - nosní - krční. Bude zřejmě opravdu málo čtenářů, kteří buďto osobně, nebo prostřednictvím svých dětí nepotřebovali vyhledat pomoc lékaře z tohoto oboru. Tato specializace měla v šumperské nemocnici dlouhou tradici, přesto před lety došlo na nějakou dobu k částečnému omezení provozu. Před dvanácti lety přišel tento důležitý obor vzkřísit a znovu nastartovat primář MUDr. Jiří Kincl, jenž vede a rozvíjí oddělení úspěšně dodnes.

■ Jak vzpomínáte na dobu, kdy jste převzal ORL oddělení v šumperské nemocnici?

Bylo to trochu jako v retro filmech ze sedmdesátých a osmdesátých let. Ocítl jsem se na pracovišti se základním vybavením a přístroji, které pravděpodobně tuto dobu pamatovaly. V tomto smyslu se tehdejší a současná práce nedá vůbec srovnat.

■ Jaké je tedy přístrojové vybavení v současnosti a jak se liší práce lékaře tehdy a nyní?

V minulosti se ORL lékař spoléhal na vyšetření pacienta pohledem a pohmatem, více se řídil svou vlastní intuicí a měl k dispozici pouze základní zobrazovací metody, jež dopomáhaly ke stanovení diagnózy. V současnosti má k dispozici

celou škálu nových diagnostických a terapeutických metod, které mu práci výrazně ulehčují. V tomto ohledu došlo v ORL oboru v posledních několika desetiletích k výraznému skoku dopředu. Na ORL ambulanci nám v práci hodně pomáhá nový moderní přístroj tzv. ORL unit, jenž se skládá z mikroskopu, který umožňuje detailnější vyšetření zevního zvukovodu a bubínku, a dále ze zdroje studeného světla s možností napojení rigidní optiky nebo flexibilního endoskopu. Součástí unitu je další příslušenství určené k výplachům, odsávání a mnoha dalším úkonům. Jednoduše řečeno se jedná o přístroj, v němž je vše potřebné pohromadě. Cena přístroje přesahuje milion korun a my máme dva, na každé ordinaci jeden. K tomu jsme do jedné ambulance pořídili endoskopickou sestavu, která se skládá z kamerové jednotky, LED zdroje světla a full HD flexibilního videolaryngoskopu. Výsledný obraz se přenáší na full HD monitor, což ocení jak vyšetřující lékař, který nález může konzultovat s kolegou bez nutnosti vyšetřovat pacienta dvakrát, tak pacienti, kteří mají možnost vyšetření přímo sledovat nebo si prohlédnout uložené záznamy. Součástí ambulance je také místnost s novým audiometrem a audiometrickou komorou, jež slouží pro diagnostiku sluchových vad. Prostory operačního sálu prošly v posledních letech kompletní rekonstrukcí včetně upgradu přístrojového vybavení. Na operační sál byl nejprve pořízen operační mikroskop umožňující diagnostickou a terapeutickou mikrochirurgii hlasivek a drenáž středouší pomocí ventilačních trubiček. Dále jsme pak sál vybavili novým polohovatelným operačním stolem a HDTV operační věží s NBI a LCD displejem, jehož kvalitnější obrazový přenos pomáhá operátorovi v orientaci, zobrazení detailů a v důsledku vede ke snížení rizika peri- a pooperačních komplikací. Do budoucna počítáme ještě se

shaverem pro endoskopické operace. Jedná se o rotační nůž napojený na odsávací systém, který se používá nejčastěji k odstraňování nosních polypů. Naše současné vybavení můžeme označit jako vysoce nadstandardní.

■ Špičková technika v medicíně je jistě důležitá, ale má-li kvalitně sloužit, musí za ní stát erudovaný lékař. Jste spokojen s personálním obsazením vašeho oddělení?

S tím v tuto chvíli poněkud bojujeme. Několik kolegů z oddělení odešlo nebo odchází do důchodu a zástupy mladých lékařů jsou v nedohlednu. Je to způsobeno částečně tím, že lékařské fakulty opouští vzhledem k současné poptávce zdravotnických zařízení, nedostatečné množství lékařů. Mnozí z absolventů odcházejí do zahraničí nebo se snaží najít uplatnění na univerzitních pracovištích. Určitá část mladých absolventů také nesměruje k povolání lékaře, ale pracuje pro farmaceutické firmy nebo obchodníky s léčivými a zdravotnickými materiály. Rozhoduje samozřejmě i finanční ohodnocení. Žijeme v době sociálních sítí, kde se každý dokáže rychle zorientovat a zjistit mimo jiné i to, kde lze očekávat vyšší příjmy. Společně s vedením se snažíme situaci řešit. I s menším počtem lékařů musíme odvést kvalitní práci pro pacienty z našeho regionu.

■ Přesto se Nemocnici Šumperk podařilo získat akreditaci ministerstva zdravotnictví pro vaše oddělení. Co to přesně znamená?

Akreditaci uděluje ministerstvem jmenovaná komise. Prozatím jsme získali akreditaci pro tzv. základní kmen. Ale i to je samozřejmě posun v kvalitě oddělení. Rádi bychom však získali vyšší stupeň akreditace, abychom na našem oddělení mohli udržet mladé perspektivní lékaře a naplánovat jejich pokračování na následující straně >

pokračování ze strany 17 >

předateční přípravu bez nutnosti dlouhodobé absence na domovském pracovišti. O vyšší stupeň již máme zažádáno, musíme však splnit několik dalších podmínek. Kromě přístrojového vybavení je to i odpovídající spektrum výkonů a dostatečné a kvalitní personální obsazení.

■ Má ORL oddělení také lůžkovou část?

V současné době máme v rámci chirurgického oddělení vyčleněno šest lůžek. Jsou určena především pro pacienty, kteří přicházejí na plánovanou operaci. Dříve jsme běžně operovali dva dny v týdnu, ale v poslední době počet operací výrazně negativně ovlivnila pandemie COVIDu-19 a s jejími dozvuky se potýkáme dodnes. Ve spolupráci s endokrinologem a chirurgickým oddělením zajišťujeme také operace štítné žlázy, jichž naopak v poslední době přibýlo.

■ S jakými zajímavými případy se na oddělení setkáváte? Vzpomenete si na nějaký kuriózní?

Běžné případy samozřejmě převažují, ale čas od času nám tuto rutinu dokážou zpestřit např. malé děti, které si v rámci poznávání okolního světa zavádějí do uší nebo do nosu různé cizí předměty. Plastové a kovové kuličky, korálky, různé díly nebo části stavebnic, molitan nebo bonbony tic-tac. Horší jsou

ale např. fazole, hrách, čočka nebo kukuřice, jež ve vlhkém prostředí bobtnají a jejich vyjmutí může činit obtíže. Pokud jsou cizí tělesa zaklíněná v nosním vchodu, je možné je odstranit i doma. V případě, že se jedná o kulatá tělesa bez hran a jsou zaklíněná hlouběji, nesnažte se je odstranit sami a už vůbec ne pinzetou. Pinzeta po jejich povrchu jenom sklouzne, zatlačí těleso ještě hlouběji a pak hrozí jeho vdechnutí!

■ Může se do uší dostat také například hmyz?

Ano, samozřejmě. Setkáváme se skutečně i s kuriózními případy. Když se dostane hmyz do ucha zvukovodem až k ušnímu bubínku, vyvolává to velmi nepříjemné akustické vjemy. Doslova slyšíte, jak vám hmyz „dupe“ po bubínku. Člověk je pak schopen použít i ostrý předmět k usmrcení hmyzu, čímž většinou napáchá víc škody než užitku a může skončit s roztrženou kůží ve zvukovodu a dírou v bubínku se všemi důsledky. Rychlá první pomoc spočívá v zakapání nejlépe nějaké viskózní tekutiny (např. oleje) do ucha, ve které se hmyz utopí a pak vypláchne vodou. Vzpomínám si na případ klíštěte zakousnutého do kůže zvukovodu. Po nasátí krve klíště svým objemem ucpalo celý zvukovod. Jednou jsem pod mikroskopem zaregistroval v uchu malého pavoučka, který si dokonce stihl uplést i pavučinu.

Po klíštěti ani vidu, ani slechu

Studentka Ivana, která nastoupí letos v září do sekundy na gymnáziu v Zábřehu, se s námi podělila o svůj příběh o klíšťové encefalitidě bez klíštěte.

S rodiči a sourozenci bydlíme v Dubicku a jsme v podstatě pořád v lese. Mám dvojče Petra a dva další sourozence. Petr a já, protože jsme nejmladší a takzvaně nejvíc „otrlé“ děti, nejsme proti klíšťové encefalitidě naočkovaní. Ne, že by na nás rodiče zapomněli, ale nikdy se toto onemocnění u nás v rodině neprojevovalo, a tak rodiče usoudili, že ani nás tato nemoc nemůže potkat. A ono ejhle!

Ivana a Petr

Jednoho dne mě z ničeho nic začala bolet hlava a měla jsem teplotu. Rodiče mě nechali tři dny doma. Zlepšilo se to, a tak jsem vyrazila zpět do školy. Čtrnáct dní jsem byla zdravá a chodila normálně do školy. Ale pak jsem dostala zase horečku, dokonce 39,5 °C, a nešlo ji nijak srazit. Hlava mě začala bolet ještě víc a k tomu se přidalo i zvracení. Rodiče neváhali a odvezli mě na pohotovost do Nemocnice Šumperk. Tam ale nic zvláštního nenašli, pro jistotu mě na jeden den hospitalizovali na dětském oddělení. Z jednoho dne se ale stal víc než týden. Ten první

večer volala rodičům doktorka, že mám neurologické potíže a jestli mi mohou provést lumbální punkci. Tímto vyšetřením se odeberá mozkomíšni mok. Odběr poslali do laboratoře, kde zjistili, že je to klíšťová encefalitida. Jak to, když jsem žádné klíště neměla? Asi jsem spíš o něm jen nevěděla.

Na toto onemocnění neplatí moc zázračných léků. Dostávala jsem pouze vitamíny a moje tělo se s tím muselo poprat samo. A taky že popralo! Já už mám nyní protilátky, jež se dají za několik let zkontrolovat. Mé dvojče Petra nechají rodiče naočkovat. Pamatuji si, že se mnou na pokoji ležela holčička o tři roky mladší než já pro změnu zase s boreliózou. Ta na tom byla o něco hůř, musela brát antibiotika.

Prázdniny mi to trochu zkomplikovalo. Nesmím na slunce, ani sportovat. Ale o to víc pomáhám doma a občas i něco upeču.

Pár slov ke klíšťové encefalitidě od pana primáře Alexandra Bambuška z neurologického oddělení Nemocnice Šumperk

S nakaženými klíšťovou encefalitidou se v naší nemocnici setkáváme každý rok (průměrně 20 pacientů) v období od dubna do října, kdy jsou klíšťata více aktivní. Je však třeba podotknout, že pacientům s podezřením na tuto chorobu je na našem oddělení stanovena diagnóza, zahájena léčba a pak jsou zpravidla k další několikátýdenní léčbě přeloženi na specializované pracoviště Infekčního oddělení Opavské nemocnice. Výjimkou byl loňský rok, kdy bylo toto pracoviště vyčleněno pro pacienty s onemocněním COVID-19. Proto byli pacienti s klíšťovou encefalitidou kompletně léčeni na našem neurologickém oddělení.

Klíšťová encefalitida je závažné infekční onemocnění s možnými trvalými následky v důsledku poškození nervového systému (udává se od 10 % do 25 % manifestních forem). Jedná se o chronické bolesti hlavy, zvýšenou únavnost psychickou i fyzickou, zhoršení paměťových funkcí, výkyvy nálad se sklonem k depresím, poruchy spánku, obrnu především horních končetin. Úmrtnost se udává většinou do 1 %. Velmi důležitá je prevence (omezení kontaktu s klíšťaty, snížení doby přísátí, vhodný ochranný oděv, repelenty, prohlídky kůže po návratu z přírody) a především očkování, které je bezpečnou a spolehlivou ochranou.

Roční výskyt nálezů klíšťovou encefalitidou v okrese Šumperk:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
14	17	9	9	19	31	28	17

Nový rentgen v Mohelnici

Za rentgenovým snímkem už nemusíte daleko. Do chirurgické MAPO ambulance v Mohelnici jsme pořídili plně digitalizovaný rentgen, včetně skiagrafické stěny. Nový rentgen minimalizuje dávku ozáření, kterému je pacient během

vyšetření vystavován. Personál oceňuje dobře ovladatelný vyšetřovací stůl s „plovoucí“ deskou, umožňující pohyb ve třech rovinách.

Ve stravovacím provozu uvaří denně přes tisíc jídel

Martin Málko pracuje na pozici šéfa stravovacího provozu Nemocnice Šumperk již čtvrtým rokem. Za tu dobu zvládl nejen vylepšit jídelníček, ale i sestavit skvělý tým.

■ Kolik jídel a pro koho vaříte?

Denně zvládneme i tisíc sto jídel. Primárně vaříme pro pacienty a zaměstnance nemocnice. K tomu ale připravujeme obědy i pro externí odběratele. Mezi ně patří například dětský domov, školka, pečovatelská služba nebo firmy v okolí nemocnice. Kapacitně jsme však na hraně. Jak jsem říkal na začátku, prioritou jsou pro nás pacienti. Dbáme na to, aby byla jídla připravovaná chutně a z čerstvých surovin. Jsem odpovědný za to, co jde finálně na talíř. Sám se na vaření nepodílím, ale všechna jídla ochutnávám. Většinou je uvařeno již kolem osmé hodiny ráno, takže místo snídaně jdu do kuchyně degustovat. Když jsem v práci, nesnídám, aby mi nebylo těžko a mohl jsem všechna jídla ochutnat. Přiznávám, že nerad ochutnávám sladké, jinak sním cokoli.

■ Jaká jídla připravujete?

Zaměstnanci si mohou vybrat ze čtyř druhů jídel. Jinými slovy si mohou dát i stravu, která je určená pro pacienty. Pacienti si jídlo bohužel vybírat nemohou, stravu jim ordinují lékaři. Jedno jídlo z jídelníčku je i takzvaná „šetřící“ strava. Toto jídlo je připravované tak, aby bylo lehce stravitelné a nezatěžovalo organismus. Na patientskou stravu dohlíží nutriční terapeutky. Na přípravu jídla nepoužíváme téměř žádné polotovary. Kynuté

knedlíky, houskové knedlíky, plněné bramborové knedlíky, prostě na co si vzpomenete, to prošlo od začátku do konce výhradně našima rukama. Ti, kteří připravují jednodušší jídla, jdou potom pomáhat těm, kteří mají na přípravu jídla složitější. Díky tomu zvládneme všechno. Dbáme na kvalitu surovin, z nichž vaříme. Podle toho vybíráme i naše dodavatele. Logicky preferujeme místní výrobce a dodavatele.

■ Kde se při sestavování jídelníčku inspiřujete?

Sleduji své strávnicky, jak jim chutná, nebojím se zeptat. Před jídelnou máme knihu „přání a stížností“, kterou pravidelně kontrolujeme. Za každou zpětnou vazbu jsem rád, alespoň vím, co do jídelníčku třeba zařadit a co naopak již nevařit. Dámy si přejí více zeleniny a salátů. Když to zařadím, pánové jsou potom mrzutí, že jim chybí maso. Chce to najít kompromis, aby se najedli všichni, což je občas skutečně oříšek. Jídla vybírám taky podle sezony a trochu i podle toho, co mám rád já sám. Nejvíc mi chutnají jídla s kysaným zelím. Plněné knedlíky a segedínský guláš nesmějí v jídelníčku chybět!

■ Podaří se někdy „nepodarek“?

To víte, že se občas podaří. Jsme jen lidi a někdy se stane, že vám třeba těstoviny utečou a jsou uvařené víc, než je žádoucí,

nebo naopak se rýže podaří uvařit méně, než bychom si představovali. Určitě tím ale nijak neohrozíme zdraví našich strávnicků. Jinak fungujeme na principu objednávkového systému, takže se jídlo nevyhazuje a zůstává ho naprosto minimálně. V rámci tohoto systému funguje i burza, takže když si někdo rozmyslí, že oběd nakonec nestihne nebo z jiného důvodu je nechce, může ho nabídnout někomu jinému.

■ Jak pandemie COVID-19 ovlivnila váš provoz?

Jako v jiných provozech nemocnice nezbývalo než se přizpůsobit. Náročné bylo vařit v rouškách a kvůli zavřenému jídelně zorganizovat distribuci jídel na všechna oddělení a všem zaměstnancům nemocnice. Na tuto distribuci museli být přijati brigádníci, kteří nemocnici neznali. Občas se tak zprvu přihodilo, že se sem tam nějaký ten oběd zatoulal, kam neměl. Pacienti, kteří byli hospitalizováni na infekčním oddělení, dostávali jídlo ve speciálních jednorázových menu boxech.

■ Jak je vlastně provoz kuchyně organizován?

Mám pod sebou přes třicet zaměstnanců. Mezi nimi jsou kuchaři, pomocní kuchaři, řidiči, skladníci, vedoucí směny a moje maličkost. Úzce spolupracuji také s nutričními terapeutkami. Stravovací provoz jede nepřetržitě, tedy 24/7. Když je víkend, svátek nebo mám dovolenou, odpovídá za kvalitu vydané stravy nutriční terapeut. V současné době pracujeme na projektu obnovy provozu jako takového, včetně jeho technologií. Nejvíc ze všeho se těšíme na multifunkční kotel, který ulehčí práci a dokáže připravit jednotnou kaši třeba k vašemu oblíbenému řízku.

■ Baví vás jídlo i mimo práci?

Doma vařím rád, ale jen když je pro koho. Baví mě gril a jednoduchá příprava masa. No, a jak jste již zjistili, jsem milovník kysaného zelí a pokrmů z něj. Studoval jsem na vojenské škole, obor stravování, takže se prakticky celý život pohybuji „mezi hrnci a pánvemi“.

Martin Málko

Tváře našich lékáren, znáte je?

Petru, Ondřeje a Kateřinu potkáte za tárou MAPO lékárny a Honza s Davidem jsou součástí týmu Lékárny Nemocnice Šumperk.

David Šrámek s rodinou

Petra Klučková ráda cvičí Mohendžodáro, chodí do přírody s Nordic Walking holemi a je vedoucím lékárníkem a odborným zástupcem MAPO lékárny.

Kolegu lékárníka Ondřeje Juna baví basketbal, turistika, lyžování, dobré filmy a počítačové hry.

Farmaceutická asistentka Kateřina Vamvakaš jezdí nejraději na kole, běhá na běžkách a vyrábí domácí mýdla, masti nebo oleje z vlastních vypěstovaných surovin.

Sport všeho druhu, v zimě lyže, snowboard, běžky a v létě kolo, běh, kolečkové běžky, plavání nebo turistika, to jsou záliby magistra Lékárny Nemocnice Šumperk Jana Přemyslovského. Samozřejmě nemá problém se ani válet, ale odpočinek musí být zasloužený. Poslední dobou ho baví audioknihy, protože na klasické poklidné čtení už nemá s dětmi čas. Mezi své koníčky řadí také řízení auta a vaření (to ale nesmí být každý den, jako tomu bylo během jarní koronakrize). Čas se snaží trávit aktivně nejen sám, ale i s rodinou.

David Šrámek, doktor farmacie v nemocniční lékárně, sdílí nejraději svůj volný čas s rodinou. Rádi cestují za poznáním do přírody, ale i dosud nenavštívených měst. Baví je hory, pěší turistika a jízda na kole. Sám se nejraději chodí „vybít“ do fitcentra na HEAT.

V rámci 23. ročníku Dne lékáren jsme je vyzpovídali, co je u nich v lékárnách nového a jak to vlastně „za oponou“ funguje.

■ Jak je to v lékárně s kompetencemi?

Petra: Klient se v naší lékárně může setkat s farmaceutem – lékárníkem a farmaceutickým asistentem, dříve lékárenským laborantem. Lékárník je oprávněn vydat klientovi léky na lékařský předpis, zdravotnické prostředky vázané na poukaz, ale také volně prodejné léky a další doplňkový sortiment. Farmaceutický asistent však může vydat pouze zdravotnické prostředky na poukaz, volně prodejné léčivé přípravky a další doplňkový lékárenský sortiment.

Všichni se pak společnými silami podílíme na práci v zázemí lékárny, které není zdaleka málo. Jedná se o výdej na žádanky lékařům, práce v laboratoři, objednávání a příjem zboží, administrativní činnost a další.

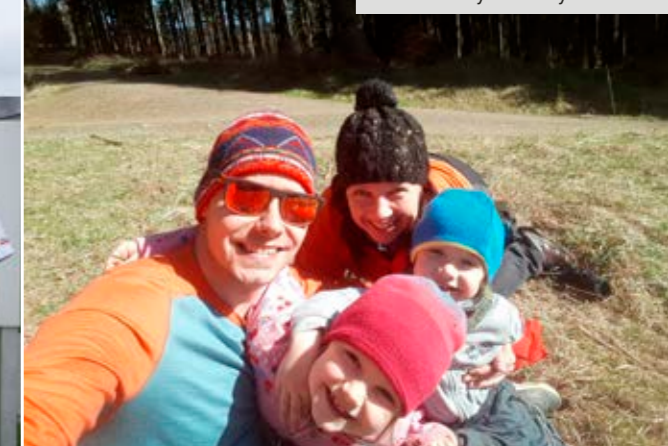
■ Jak funguje spolupráce s lékaři?

Ondřej: V bezprostřední blízkosti naší lékárny je několik odborných ambulancí. Ať už je to pediatrická, dermatologická, ortopedická, revmatologická, proktologická nebo alergologická, snažíme se s jejími lékaři komunikovat a držet v lékárně zásoby léků, které předepisují. Cílem je tak zajistit návaznou péči na tyto ambulance a poskytnout maximální komfort všem klientům lékárny. V případě nedostupnosti léčiv aktivně komunikujeme s lékaři a hledáme vhodné alternativy tak, aby byla zajištěna plynulá a komfortní péče.

zleva Jan a David

Jan Přemyslovský s rodinou

■ Kontrolujete i dávkování a sledujete všechna užívaná léčiva každého klienta?

Ondřej: Jednou z povinností lékárníka je sledovat a kontrolovat léky, jež lékaři předepisují. Pravidelně tak kontrolujeme správnost předepsané dávky a sledujeme případné nevhodné kombinace jednotlivých léků. Nestává se to často, ale objevují se případy, kdy se lékař „přepíše“ a zvolí nevhodnou dávku, nebo lékovou formu. Stává se, že dva lékaři nezávisle na sobě předepíší podobné léky a hrozilo by předávkování. V takových případech můžeme upravit dávku, dle našich odborných znalostí, nebo kontaktovat lékaře a ve spolupráci s ním nastavit vhodnější léčbu.

Nedílnou součástí naší práce je i poradenská činnost. Běžnou léčbu je možné urychlit, nebo zvýšit její účinnost dodržováním potřebného režimu nebo výběrem vhodného doplňku stravy. Klientům můžeme poskytnout doporučení pro

zvýšení efektivity jejich léčby. Užitečným nástrojem se nám v poslední době stal přístup k „lékovému záznamu pacienta“, kde můžeme ověřit aktuálně nastavenou medikaci.

■ Víme, že se za lékárnou účastníte i jedné zajímavé klinické studie, můžete nám o ní povědět více?

Petra: V rámci spolupráce s centrem biologické léčby revmatických onemocnění spolupracuje naše lékárná na klinických studiích vývoje nových léků pro léčbu revmatických onemocnění. Je to velice zajímavá součást práce lékárníka. Musím říct, že jsme si s kolegy v lékárně rozšířili, v této pro nás doposud poněkud neznámé oblasti, naše znalosti. Lékárna se sice podílí na celém procesu vývoje nového léčivého přípravku jen z malé části, ale i tak je naše role pro zadavatele studie nezastupitelná. Práce spočívá v zajištění logistiky, dohledu nad

pokračování na následující straně >

zleva Petra, Ondřej a Kateřina

Jan Přemyslovský

pokračování ze strany 23 >

správným skladováním léčiv pro klinické hodnocení v lékárně a dodržení teplot při uchovávání léčiv pro klinické hodnocení v lékárně. O všech procesech se vede důsledná dokumentace.

■ Co dělat s prošlými nebo nevyužitými léky?

Kateřina: Pokud máte doma prošlé, nevyužité či jinak znehodnocené léky, doplňky stravy, či obvazový materiál, přineste je k nám do lékárny. Tato léčiva předáváme dále firmě, která zajistí jejich správnou likvidaci. Jediné, co vám nevezmeme, jsou použité obvyklé injekční stříkačky. Rozhodně však nevyhazujte prošlá, nebo jinak znehodnocená léčiva do komunálního odpadu či toalety!

■ Jaká léčiva a léčivé přípravky v laboratoři připravujete?

Kateřina: Naše lékárna disponuje moderní laboratoří na přípravu léčiv. Aktivně spolupracujeme s lékaři a na základě předepsaných receptur jsme schopni vyrobit různé druhy mastí, roztoků, šamponů, ale také tobolky, jak pro děti, tak pro dospělé. Léčivé přípravky vyrábíme zpravidla na počkání. Pokud je jejich příprava náročnější, domlouváme se vždy individuálně.

■ Co když zjistíte, že jsou nějaké léky závadné?

Petra: Personál lékárny denně pečlivě sleduje zprávy uveřejňované Státním ústavem pro kontrolu léčiv o aktuálně dostupných léčivích na českém trhu a případných závadách v jejich kvalitě. Pokud je zveřejněna zpráva o stažení některého z léčivých přípravků z distribuce, je lékárna povinná učinit patřičná opatření tak, aby byl pacient maximálně ochráněn. Léky se v tomto případě uloží do karantény, nebo se přímo vracejí výrobcí.

Pokud přímo v lékárně zjistíme, že je léčivý přípravek závadný, nebo nám tuto skutečnost oznámí pacient, je nezbytné ihned informovat Státní ústav pro kontrolu léčiv, který již učiní další kroky.

■ Jak to, že je v lékárně celoročně „chladněji“?

Petra: Dobrý postřeh! Protože uchovávání léčivých přípravků má svá přísná pravidla týkající se dodržování teplotního režimu v lékárně. Proto i v horkých letních měsících je v lékárně příjemně. Ve všech prostorech lékárny by měla být teplota do 25 °C. Termolabilní léčivé přípravky jsou uchovávány v lednicích při teplotě od 2 °C do 8 °C nebo od 8 °C do 15 °C. Teploty v prostorech i v lednicích jsou pečlivě monitorovány. Vyhovující teplota je dodržována dle požadavků výrobce, a to v řetězci výrobce – distributor léčiv – lékárna tak, abychom zaručili pacientovi maximální bezpečnost, jakost a účinnost léčivého přípravku. V této souvislosti je dobré si uvědomit, že pokud je lék vydán či zakoupen v lékárně, nelze ho opětovně přijmout do skladových zásob, neboť bychom u tohoto přípravku již nemohli zaručit výše zmíněné parametry.

Pokud chcete, aby si léčivý přípravek zachoval svoji kvalitu, doporučujeme i doma skladovat léky za podmínek doporučených výrobcem.

■ Je rozdíl pracovat v nemocniční lékárně a kdekoliv jinde?

David: Pokud se jedná o výdej pro veřejnost, tak se charakter práce od jiných lékáren příliš neliší. Oproti ostatním lékárnám u nás převažuje výdej na recept. Drobný rozdíl je také ve skladbě léků. Oproti běžné lékárně vidíme v nemocnici

častěji některé specializované léky, jež jinde nenajdete. V nemocniční lékárně vnímám větší provázanost a významnější roli lékárny v systému zdravotnictví a také větší ochotu lékařů komunikovat s lékárníky. V neposlední řadě cítím mnohem silnější kontakt lékárníka a pacienta.

■ Je výhodou, že máte lékaře, kteří předepisují recepty „doma“?

Jan: Rozhodně ano. Pokud jsou jakékoli problémy s recepty nebo nastane výpadek předepsaného léku, jsme schopni se s lékaři obrátit a většinou i ochotněji domluvit na možné alternativě. Jsme totiž na „jedné lodi“, což naši vzájemnou komunikaci značně usnadňuje a zefektivňuje. Sortiment lékárny je také přizpůsobený tomu, co „naši“ lékaři předepisují, což je i pohodlné pro pacienta, protože své léky si může vyzvednout hned cestou z ambulance a má větší jistotu, že budou skladem.

■ Má lékárna v nemocnici i svá úskalí?

David: Tak jako všude jsou i zde plusy a mínusy. Největším hendikepem naší lékárny je z mého pohledu to, že jsme rozdělení do dvou budov (výdej pro veřejnost v pavilonu R a výdej na žádanky a laboratoř v pavilonu L), což některé i poměrně jednoduché činnosti komplikuje. Věřím však, že se to výhledově změní a budeme fungovat jako jeden ucelený a dynamický provoz.

■ Podílí se lékárna také na dnech prevence, jež nemocnice pořádá?

Jan: Určitě ano, tak nějak se to nabízí. Spojení jednotlivých dnů prevence s lékárnou vidíme jako přínosné. Když jsou akce

v rámci jednotlivých ambulancí, pozveme pacienty přímo do naší lékárny. Pokud se jedná o akci mimo areál nemocnice, vyrazíme se stánkem do terénu. V průběhu roku ale domlouváme i individuální slevové akce na konkrétní produkty.

■ Některé z lékáren v nemocnicích fungují 24/7, je to ve vašem případě potřeba? Zvažujete změnu provozní doby?

David: Provoz 24/7 se týká lékáren v nemocnicích ve velkých (krajských) městech, kde je soustředěna veškerá pohotovostní zdravotní péče s velkou spádovou oblastí. Provoz naší lékárny je úzce spjat s odbornými ambulancemi v rámci nemocnice a s jejich ordinačními hodinami. Předepisování receptů a s tím související návštěvnost lékárny mimo ordinační hodiny našich ambulancí je poměrně slabá. Prodloužení provozní doby se tudíž jeví jako krajně neekonomické. Museli bychom značně posílit personál, a i to by byl, vzhledem k nedostatku farmaceutů na trhu práce, velký problém. Zjednodušeně řečeno, navýšené náklady a delší provozní doba lékárny pár odpoledních receptů neuživí. V našem městě jsou navíc lékárny ve velkých supermarketech, jejichž provozní doba pokryje většinu doby fungování lékařské pohotovosti. Je také určitým trendem dnešní doby, že se lidé shromažďují v pozdějších hodinách v supermarketech a s nákupem si vyzvednou i své léky. Kombinace těchto faktorů tedy racionálně určuje naši provozní dobu. Akutní potřeba medikace je v nočních hodinách zajištěna lékařskou pohotovostní službou pro děti a dospělé.

POSILTE IMUNITU ZAVČAS A PŘEDEJDETE ONEMOCNĚNÍ NA PODZIM!

CELASKON ČERVENÝ POMERANČ 500 mg šumivá tableta 30 (3x10) Přípravek Celaskon 500 mg červený pomeranč se užívá k posílení odolnosti organismu při infekčních onemocněních jako je chřipka a nachlazení. Užívání přípravku Celaskon 500 mg červený pomeranč zmírňuje a zkracuje příznaky chřipky a nachlazení, posiluje imunitní systém, snižuje možnost onemocnění nachlazením. Doplňek stravy	CETEBE VITAMIN C 500 mg cps.30 Cetebe je doplněk stravy s obsahem Vitaminu C. V kapslích Cetebe je vitamin C obsažen ve formě tzv. časových perliček, které se rozpouštějí postupně a uvolňují tak vitamin C do těla v optimálních dávkách plynule po celý den. Doplňek stravy	CENTRUM SILVER 100 tablet Kompletní multivitamin s vitamíny, minerály a stopovými prvky, speciálně pro osoby nad 50 let. Doplňky stravy *V kategorii multivitaminů. Zdroj: IQVIA consumption data - Česká republika, YTD 12/2019. **Vyroba multivitaminů Centrum je v souladu s certifikátem „Good Manufacturing Practice“. Centrum Silver 4,60 Kč/tbl.

LÉKÁRNA NEMOCNICE ŠUMPERK
Nerudova 41, 787 01 Šumperk
Po–Pá: 7.30–16.00
T: 583 334 542 • www.nemocnicsumperk.cz

MAPO LÉKÁRNA
Fialova 12a, 787 01 Šumperk
Po–Pá: 7.30–16.00
T: 583 551 514 • www.mapolekarna.cz

Neurologa poznáte podle neurologického kladívka

Neurologická specializace vychází z interního lékařství a má velmi blízko k psychiatrii a v případě potřeby operativních zásahů k neurochirurgii. Do kompetence neurologa patří vše, co se týká nervové soustavy, onemocnění mozku, míchy, nervosvalové poruchy pohybového aparátu. Dále například Parkinsonova nemoc, stařecká demence, Alzheimerova choroba, epilepsie, nervové choroby postihující svalový aparát a mnoho dalších. Neurologa poznáte mimo jiné také podle nezbytného nástroje – neurologického kladívka, které používá k základnímu vyšetření reflexů.

Kolektiv neurologie 2008, primáři zleva Alexandr Bambušek, Lubomír Tichý a Karel Holman

První zmínky o nervových chorobách je možné najít již ve spisech antických lékařů Hippokrata a Galéna či v raném středověku perského filozofa a lékaře Avicenny. První přesnější popisy chorob však pocházejí až ze 17.-18. století. V roce 1676 identifikoval anglický lékař Thomas Sydenham nemoc chorea minor, zvanou lidově „tanec sv. Víta“, o sto let později

jeho krajan Robert Whytt tuberkulózní zánět mozkových blan. V roce 1817 popsal James Parkinson obrnu tržaslavou, jež nese dodnes jeho jméno. Skutečné počátky neurologie ale můžeme datovat až od druhé poloviny 19. století. První neurologové pocházeli z řad internistů a psychiatrů. Nejrychleji se neurologie vyvíjela v Anglii, Francii, Německu a carském

Rusku. V českých zemích jsou počátky neurologie spojeny především se jménem Josefa Thomayera, po kterém je dnes pojmenována významná pražská fakultní nemocnice. Velký rozmach oboru pak přinesl neuropatolog evropského významu Ladislav Haškovec. Stejně jako v dalších relativně mladých lékařských oborech nastal i v neurologii bouřlivý rozvoj pro roce 1945. V bývalém Československu především díky Kamilu Hennerovi, jenž převzal vedení české neurologické kliniky v Praze. Po jejím vzoru začala vznikat po celé zemi samostatná neurologická oddělení a při lékařských fakultách neurologické kliniky. O jejich další rozvoj se pak zasloužili žáci Kamila Hennera. Měli z čeho čerpat, byl autorem pěti set originálních odborných prací, které mají mnohdy platnost i v současné době.

Olomoucký kraj měl to štěstí, že na místo přednosta neurologické kliniky nastoupil prof. MUDr. Miroslav Šercl. Profesor Šercl se zasloužil také o rozvoj neurologie v šumperském okrese. Razil na svou dobu neuvěřitelné léčebné postupy. Při léčbě dětské obrny prosadil nevídanou praxi, kdy byli pacienti po překonání akutní fáze překládáni přímo z neurologických oddělení nemocnic na rehabilitační lázeňská lůžka ve Velkých Losinách, kde pokračovali v doléčení. V roce 1950 zde působily i americké zdravotní sestry Elisabeth Kennyová a Dorothy Curtisová, jež školily zdravotnický personál a zaváděly nové léčebné metody. Bylo to nesmírně důležité, protože velké epidemie dětské obrny (poliomyelitis anterior acuta) zasáhly Československo v letech 1948, 1953 a 1957. Onemocněly tisíce lidí a několik set jich na tuto zákeřnou virózu zemřelo. Potřeba

neurologických vyšetření a ošetření od počátku padesátých let strmě vzrůstala.

V šumperské nemocnici vzniká první samostatný primariát v roce 1952 a do jeho čela přichází MUDr. Jaromír Charamza. V ambulancích v Šumperku, Zábřehu a Jeseníku vystřídal olomoucké neurology, kteří zajišťovali péči o pacienty od konce války. Případy, jež vyžadovaly hospitalizaci, odesílal zpočátku do FN Olomouc, protože šumperské oddělení ještě nemělo lůžkovou část. Teprve v roce 1953 je z interního oddělení vyčleněno 10 lůžek pro neurologii. Ošetrovatelskou péči u lůžek pacientů prováděly sestry z interny.

V roce 1957 nastupuje nový primář MUDr. Vlastimil Válek. A hned na počátku dostává nové, zcela samostatné neurologické oddělení. K deseti lůžkům na interním oddělení přibýlo dalších 12 lůžek v Libině. Dvě pracoviště přinášela nároky na organizaci. Lůžka v Libině pomáhala obhospodařovat MUDr. Pištěláková, v Šumperku pomáhali první neurologičtí sekundáři. MUDr. František Pur, MUDr. Josef Grézl, MUDr. Marie Grézlová. Vrchní sestrou byla Anežka Körnerová. V té době se také začínají využívat zobrazovací vyšetřovací metody, které dávají lékařům možnost nahlédnout do nitra pacientů (angiografie, pneumoencefalografie), i když zatím jen sporadicky.

MUDr. Jiří Pechan, jenž přichází z Ostravy, se ujímá primariátu v roce 1962. Získává pro neurologické oddělení polovinu přízemního patra interního pavilonu (dnes pavilon E) a s ním také dvacet lůžek. Na pozici sekundáře se v průběhu let vystřídali MUDr. Libor Kvapil, MUDr. Milan Žondra, MUDr.

pokračování na následující straně >

Kolektiv neurologie 1974, vzadu uprostřed primář Lubomír Tichý

pokračování ze strany 27 >

Jiřina Koutná a MUDr. Jiří Rotrekl. V roce 1964 na oddělení trvale zakotvila MUDr. Miroslava Králová, o dva roky později doplňuje tým lékařů MUDr. Karel Holman. Oddělení je v té době poněkud komorní až stísněné, tento stav se nemění po dobu 26 let, až do roku 1988. Přesto se kromě rutinní práce začínají používat progresivní metody léčby kortikoidy, včetně aplikace do kanálu páteřního při léčbě roztroušené sklerózy. Primář Pechan zkouší také léčbu alkoholizací lícního nervu při léčbě mimovolných křečovitých stahů očních víček (blefarospasmus) a obličeje (faciospasmus). Na tuto léčbu dojížděla z Prahy do Šumperka i Olga Scheinpflugová, známá herečka, spisovatelka a manželka Karla Čapka. Primář Jiří Pechan odešel na jaře 1968 do Prahy a později emigroval do západního Německa. Na primariátu ho poté zastupovala MUDr. Miroslava Králová.

Čtvrtým primářem se od ledna 1969 stal MUDr. Lubomír Tichý, který opět přichází z Ostravy. S jeho příchodem dochází k výraznému rozvoji neuroradiologie (rentgenová vyšetřovací metoda, zabývající se chorobnými změnami mozku a míchy). Tento obor studoval u prof. Jirouta v Praze také MUDr. Karel Holman. Lékařský tým oddělení, doplněný o zkušeného laboranta Milana Zabloudila, prováděl v podstatě celou tehdejší známou neuroradiologii zcela samostatně. Na oddělení probíhala vyšetření páteřního kanálu, mozkových komor a tepen. Na diagnostice poruch nervosvalového aparátu v té době začíná spolupracovat ve Velkých Losinách MUDr. Dobroslava Jandová. V roce 1973 získává oddělení kvalitnější EEG přístroj k vyšetření aktivity mozku. Pokračuje léčba s použitím kortikoidů také u těžkých výhřezů meziobratlových plotének a specifických onemocnění míchy (arachnopathie). Na oddělení postupně přicházejí další lékaři MUDr. Jiří Kmec, MUDr. Josef Laža, MUDr. Hana Benešová a MUDr. Zuzana Čajková. Jedenkrát v týdnu začíná pracovat dětská neurologická ambulance, denně ordinuje nově adaptovaná ambulance na poliklinice. Primář Tichý odborně i metodicky zastrešoval celý okres a díky stabilizaci oboru mohl odjet v roce 1985 na dobu dvou let pracovat jako expert do Libye. V té době jej zastupoval MUDr. Karel Holman. V tomto období procházelo ambulancemi asi 13 tisíc pacientů, hospitalizováno bylo 350-400 pacientů ročně. Začíná také výstavba nového oddělení a přicházejí čerství sekundáři. MUDr. Milena Bobáčková, MUDr. Ivo Elsner, MUDr. Alexandr Bambušek a MUDr. Simona Nováková. Všichni se rychle erudují a nastupují na oddělení v nově postaveném pavilonu, jež je slavnostně otevřeno v říjnu 1988. Neurologie získala dvě patra, ale pro nedostatek sester bylo nejdříve otevřeno jen jedno oddělení.

Koncem roku 1988 odchází po devatenácti letech primariátu do důchodu MUDr. Lubomír Tichý a vedení oddělení se ujímá MUDr. Karel Holman, v pořadí pátý primář šumperské neurologie. Lékařský tým doplňuje MUDr. Jana Borková. V září 1989 se konečně otevírá druhé patro oddělení. Neurologie disponuje šedesáti lůžky, na jednom patře ženy a na druhém muži. Oddělení je personálně obsazeno vysoce kvalitními lékaři a daří se rozvíjet specializace. V roce 1992 získává oddělení kvalitní elektromyograf, přístroj k vyšetření neurosvalového

aparátu. Je zahájeno vyšetření přírodních mozkových tepen pomocí sonografu. Největším přínosem je však získání přístroje CT (počítačový tomograf) pro nemocnici, což dramaticky zvyšuje diagnostické možnosti, a oddělení se dostává na úroveň mnohem větších pracovišť. Šlo skutečně o historický přelom, neurolog poprvé přímo může vidět neurologické struktury i patologické změny, které dosud dokázal zobrazit jen nepřímo. Počátkem devadesátých let se ale oddělení výrazně destabilizuje odchodem prakticky všech kvalifikovaných neurologů do soukromých ambulancí. I když spolupráce se všemi je nadále dobrá, v principu to znamená, že oddělení začíná s výchovou nových lékařů úplně od píky. Snižuje se také kapacita oddělení na 30 lůžek, ale je na nich léčeno přes 1000 pacientů ročně, tedy stejný počet jako dříve na 60 lůžkách. Racionalizovala se diagnostika i léčba, ale výrazně se zvýšila zátěž veškerého personálu. Oddělení nadále zůstává základní lůžkovou bází pro Šumpersko a Jesenícko, zabezpečuje nepřetržitý neurologický servis a permanentní konziliární službu pro nemocnici. Má také samostatnou ambulanci a laboratoře. To vše při úvazku pěti lékařů. Polovina devadesátých let se nese v duchu privatizace. Vzniká soukromá společnost Nemocnice Šumperk spol. s r.o. Pro neurologii to znamená mnohé změny. Do soukromé praxe odcházejí další kvalifikovaní lékaři. Na oddělení naopak přicházejí MUDr. Michaela Mikulová a MUDr. Ivana Štěpánková, později pak MUDr. Tomáš Vilhelm. Oddělení si nemůže stěžovat na nedostatek práce, ale tvrdá ekonomizace ho tlačí k zemi. Úhrada výkonů není tak lukrativní jako u operačních oborů, a dokonce se uvažuje o úplném zrušení oddělení. Zachování oddělení a udržení základního lůžkového fondu stojí primáře Holmana hodně bezesných nocí a nervů. V roce 1997 odchází definitivně do důchodu MUDr. Miroslava Králová, která byla první atestovanou dětskou neuroložkou v okrese a první ordinářkou pro dětskou neurologii v širokém regionu. Ve stejném roce skládá atestační zkoušku I. stupně MUDr. Ivana Štěpánková - Wursová a v dalším roce atestují také MUDr. Tomáš Vilhelm a MUDr. Michaela Mikulová. Doktor Alexandr Bambušek skládá atestaci II. stupně na téma Creutzfeld-Jakobova nemoc. Zajímavé je, že tato „nemoc šílených krav“, jež se k nám dostala z Velké Británie, byla na oddělení vícekrát diagnostikována. V roce 2000 přicházejí na oddělení MUDr. Zemanová - Kotková a MUDr. Marcela Zborníková. V roce 2004 promuje a vrací se na neurologii MUDr. Eva Hoffmannová, zajímavostí je, že na tomto oddělení dříve pracovala jako sestra. Lékař Karel Holman působil od roku 1980 také jako externí učitel na Střední zdravotnické škole v Šumperku, kde se věnoval vzdělání budoucích sester v předmětech somatologie a neurologie.

Alexandr Bambušek nastupuje jako šestý primář neurologie v roce 2006 a přebírá odpovědnost za vedení oddělení právě po MUDr. Karlu Holmanovi. Ve stejném roce je oddělení vybaveno novým EEG přístrojem a také se stěhuje z pavilonu A do známých prostor bývalého infekčního a později interního pavilonu E, pouze o jedno patro výš. Tam je umístěno i v současné době. V roce 2015 vzniká Nemocnice Šumperk a.s. a jediným akcionářem se stává MUDr. Martin Polach s jasným plánem dalšího rozvoje. Již ve stejném roce je pro

neurologii zakoupen moderní EMG (elektromyografický) přístroj firmy Allen Technik (nyní Deymed Diagnostic), což významně přispívá k dalšímu zkvalitnění elektrodiagnostických vyšetření. Ve stejném roce rozhodl MUDr. Martin Polach o vybudování pavilonu s magnetickou rezonancí, která od roku 2017 slouží k zatím nejdokonalejšímu vyšetření také pro pacienty neurologie.

Nedílnou a nepostradatelnou součástí oddělení byla po celou dobu jeho existence rovněž práce sester. Vedly je vrchní a později vedoucí sestry oddělení. První vrchní sestrou byla od roku 1957 Anežka Körnerová. Byla velkou oporou po dobu tří primariátů, odešla do důchodu v roce 1980. Byla také první sestrou zaškolenou pro práci s EEG. Od roku 1981 ji

střídá Milena Přikrylová. Ta později odchází do Innsbrucku na pracoviště profesora Bodnera, který mimo jiné operoval v roce 1998 prezidenta Václava Havla. Po jejím odchodu zastává funkci Eva Kostíková, ta v roce 1994 přechází na vyšší pracovní pozici. Na její místo nastupuje Eva Mlýnková jako všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí, pak přechází na pozici sestry specialistky do EEG laboratoře. Její následnicí v letech 2005 až 2009 byla Andrea Halamová a po jejím odchodu do FN Olomouc nastupuje stávající vedoucí sestra Eva Sojákova.

Zdroje: www.neurologiepropraxi.cz, *Nahlédnutí do historie neurologického oddělení v Šumperku*, MUDr. Karel Holman

Obchodní ředitelka pro oblast Čechy z Pojišťovny VZP, a.s., (PVZP) Dominika Šmídová

odpovídala v rozhovoru na otázky týkající se jak profesní etiky u obchodníků, tak konkrétních pojistných produktů, které považuje za zásadní.

Chráníme to nejcennější

■ Můžete se krátce představit? Jaké máte v rámci PVZP zkušenosti?

Jmenuji se Dominika Šmídová a pracuji v PVZP už čtvrtým rokem jako obchodní ředitelka pro oblast Čechy. Do PVZP jsem nastoupila v roce 2013 na pozici obchodního referenta v plzeňské pobočce Pojišťovny. Z této pozice jsem se po získání relevantních zkušeností posunula na jedno z míst Key Account Managerky. Upřímně tedy mohu říct, že jsem v naší pojišťovně začínala od píky. Za tuto zkušenost jsem nesmírně ráda, protože ji mohu plně využít právě při vedení svého týmu, což je v případě pojišťovny – za přepážkou. Mám za to, že osobní zkušenost s fungováním

firmy od A do Z je vždy ta nejlepší, kterou člověk může v obchodě získat.

■ V PVZP vedete tým obchodníků. Co vás na této práci nejvíce baví?

Ano, moje práce spočívá ve vedení týmu obchodníků, který je dnes plně orientovaný na obchod a hlavně na individuální pomoc a přístup ke klientům. Požaduji, aby moje kolegyně a kolegové vždy dbali na konkrétní potřeby klienta a vycházeli klientovi vstříc – třeba personalizovanými nabídkami nebo empatickým přístupem. Nejvíce mě baví, že nevím, co nový den přinese. Žádný den není stejný jako ten předchozí, nebo následující. Je to strašně variabilní a překvapivá, byť mnohdy náročná práce. Práce s týmem je občas holt cesta plná bodlácí. Každý večer si sumarizují předchozí den, a když zhodnotím, že ten den byl úspěšný, že kolegyně, kolegové a klienti jsou spokojeni, cítím zadostiučinění. Jedná se o práci různorodou, nestereotypní. Je to aktivní pozice a být neustále v pohybu a uprostřed řešení důležitých věcí mi naprosto vyhovuje. A jsem také velmi pyšná na to, co náš tým dokáže.

■ Jaké vlastnosti musí mít úspěšný obchodník? Jak by měl vypadat ten ideální, případně jaké jsou nejčastější chyby, kterých se obchodníci dopouštějí?

V první řadě musí člověk chtít prodat, to je základ. *pokračování na následující straně >*

pokračování ze strany 29 >

Obchodník ale musí umět klientovi i naslouchat, nejen těžit. Musí mu umět pomoci a poradit. Musí si zachovat klidnou hlavu a ochotu i v těžkých situacích. Klientovi za všech okolností dopřát maximální servis, protože to je zkrátka alfa a omega obchodu. Péče o klienta je klíčová. Vždy je to o vztahu obchodníka a klienta. Takto obchodník získá doporučení a dobrou reputaci, a tím pádem vyšší počet klientů a zakázek. Tak vidím ideálního obchodníka. Říká se, že se člověk obchodníkem narodí, ale není to úplně tak. Každá pracovní pozice má svoji cestu a tu si člověk musí najít a hlavně projít. Někdo má jenom to štěstí, že má na obchodničinu talent, stejně jako někdo jiný má talent na kreslení, a proto mu to jde snáz. Ale to platí obecně úplně o všem. (úsměv)

Co se týče chyb, které může obchodník udělat, tak těch může být nespočet. Důležité ale je, aby se každou chybu snažil co nejlépe napravit, pokud už k ní dojde, a také si z ní vzít poučení. Sice to zní jako klišé, ale jenom tak se může každý člověk, a tedy i každý obchodník, posouvat profesně i životně dále. Chybami se zkrátka člověk učí a nikdo není neomylný.

■ Je pro vás důležité, abyste prodávala produkt, kterému věříte? Nebo byste dokázala prodat cokoliv?

Ještě před nástupem do PVZP jsem pracovala už jako obchodník pro finanční společnost. Pracovala jsem s produkty, kterým jsem nevěřovala. A také jsem žádný nikdy neprodala. Tuto zkušenost si s sebou nesu i dále, takže ano, je pro mě podmínkou, abych prodávala produkty nebo služby, kterým věřím. Neumím si představit, že bych prodala klientovi pojištění, o kterém nejsem přesvědčená, že je kvalitní či ho klient potřebuje.

■ Které pojištění by podle vás měl rozhodně mít každý člověk a proč?

Pokud nebudu brát zákonné pojištění, jako je povinné ručení u vozidel, tak jsem přesvědčena, že každý by si měl pojištit majetek a odpovědnost. Je dobré se zamyslet i nad pojištěním v případě vážné nemoci, spočítat si, kolik mám měsíční náklady na chod rodiny, domácnosti, a nepřesvědčovat sám sebe, že se mi vážná nemoc vyhne. Důležité v takové chvíli je, že člověk prochází velmi náročným obdobím, a pokud ještě navíc k nemoci není schopen platit nájem nebo jídlo pro rodinu, je celková situace ještě náročnější. Jak psychicky, tak finančně. Jak individuálně, tak pro celou rodinu. V dnešní době se nikdo neptá, proč nemáte na zaplacení nájmu. V PVZP se takové pojištění jmenuje Fénix. Pojmenovali jsme ho po bájném ptáku Fénixovi, který vstal z popela. Je to sice dramatická asociace, ale toto pojištění vám skutečně pomůže v případě vážné nemoci se znovu postavit na nohy, postarat se o sebe, o své nejbližší, získat čas nabýt na síle a nehnat se hned do práce, když je člověk ještě slabý apod.

■ Které pojištění prodáváte nejraději a proč?

Nechci, aby to vyznělo jako trapná fráze, ale naše pojištění prodávám ráda každé. Ať se jedná o pojištění auta, domu, či závažných onemocnění. Také se velice ráda setkávám s lékaři, kde pojišťují jejich profesní odpovědnost a majetek – zejména ordinace a vybavení zdravotnických zařízení. Díky tomu, že jsme malá pojišťovna, jsme velice pružní a rychlí. Dokážeme pro klienta připravit pojištění, které je pro něj na míru, a to velice rychle.

■ Co děláte, pokud zrovna neprodáváte pojištění?

Pokud mám volno, tak se věnuji myslivosti. Jdu a posadím se do lesa a jen tak sleduji a uklidňuji duši. Užívám si ticho a přírodu se zvěří. Jsem v neustálém kontaktu s lidmi, a tak útek do přírody je pro mě naprostý relax. Vypnu hlavu a užívám si.

„Lidé se dnes mnohem víc soustředí na prevenci,“ říká Petr Luknár

Jeho tvář vám bude asi povědomá. Petr Luknár totiž pracuje jako vedoucí veřejné části Lékárny Nemocnice Šumperk. V rozhovoru prozradil, jak se v posledních letech mění nákupní chování klientů, po čem je aktuálně největší shánka a řeč přišla i na to, proč neužívat léky po vypršení expirace.

■ Petře, po čem je teď v lékárně nejvyšší poptávka?

Aktuálně po rouškách, respirátorech a testech. Je to dáno bohužel současnou situací, ale naštěstí i tato poptávka začíná pomalu klesat. Pravdou ale je, že poslední půlrok neustále čelíme dotazům „Máte roušky? Máte testy? Máte respirátory?“ Tohle pro nás bylo zároveň velkou výzvou, protože byla období, kdy byla dostupnost roušek, respirátorů i testů na trhu velmi omezena.

■ Zlobili se na vás lidé za to, když se v tom náročném období roušky a respirátory vyprodaly? Vy jste byli prakticky první na ráně...

Byl to člověk od člověka. Byli klienti, kteří byli chápaví, ale byli i takoví, kteří si tu zlost vylívali na nás. Ty negativní emoce jsme bohužel občas odnesli.

■ A co v lékárně „letí“, když není covid?

Záleží na aktuální sezónní situaci. Zda je léto nebo podzim. Obecně bych ale řekl, že se dnes lidé mnohem více soustředí na prevenci. Dříve k nám klienti chodili až v situaci, kdy měli problém. Dnes je to opravdu hodně i o prevenci. Vidíme to ve

zvýšeném prodeji přípravků, které podporují imunitní systém. Například když se blíží konec léta, spoustu rodičů přichází do lékárny a ještě před nástupem do školy chtějí pro své děti laktobacily nebo nějaké přípravky, které stimulují imunitní systém. Ale není to jenom o tomhle. Celá řada sportovců kupují kloubní výživy, protože nechtějí dospět k tomu, že je začne brzy trápit artróza. Takže řekl bych, že dneska je to i o prevenci, dříve to bylo hlavně o řešení problémů.

■ A co ty a užívání léků? Jak se k nim jako vedoucí lékárny stavíš?

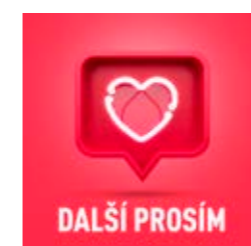
No já jsem taková ta kovářova kobyla... (smích) Záleží samozřejmě na situaci. Pokud mám horečku, tak určitě po něčem na sražení teploty stáhnou. Ale pokud mě trápí jen nějaké nachlazení, uchyluji se spíše k čajům.

■ Když jsme ještě u těch léků, co s léčivem, kterému vypršela platnost? Předpokládám, že tyhle léky už bychom užívat neměli...

Určitě doporučuji tyto léky neužívat. Léčiva jsou obecně testována a jejich expirace je stanovena na základě právě těchto testů. Já osobně bych určitě neužíval léčiva po vypršení jejich platnosti. Ideální je přinést tyto léky do jakékoliv lékárny, odkud směřují k odborné likvidaci.

■ Práce lékárníků není jen o výdeji nebo prodeji léčivých přípravků. Co se děje v té části lékárny, do které klienti takzvaně „nevidí“?

Pokud tím máte na mysli naši neveřejnou část naší lékárny, tak ta se stará o kompletní zásobování léky lůžkových oddělení naší nemocnice. Ale to není její jediná funkce. V naší lékárně máme i takzvanou galenickou část, ve které připravujeme individuálně připravované léčivé přípravky. To znamená, když vám lékař předepíše nikoliv krabičku, ale dostanete předpis, kde je lékařem dáno složení, tak my ho v lékárně klientovi připravíme. Denně jde až o třicet takových receptů.

Setkal se někdy Petr Luknár s nějakým bizarním požadavkem? Kdo jsou to vějíčkáři a co by nám nemělo chybět v domácí lékárně? Petr Luknár byl hostem nemocničního podcastu DALŠÍ PROSÍM. Úplně celý rozhovor si můžete poslechnout na webu Nemocnice Šumperk, kde najdete všechny dosavadní rozhovory se zajímavými osobnostmi. Rozhovor najdete také v podcastových aplikacích Apple Podcasts a Spotify, do vyhledávače stačí jednoduše zadat DALŠÍ PROSÍM.

I TY MŮŽEŠ DAROVAT KREVNÍ PLAZMU

DARUJ PLAZMU
A ZÍSKEJ AŽ
14 400 Kč
ZA ROK

MAPO
— plasma —

Rezervuj si termín:

+420 583 551 500

www.mapoplasma.cz

Fialova 3341/12a, 787 01 Šumperk